



Številka: U-I-386/18-8

Datum: 3. 3. 2020

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus pobude političnih strank Združena levica – demokratična stranka dela, Ljubljana, ki jo zastopa Franc Žnidaršič, Ljubljana, Novi socialdemokrati, Ljubljana, ki jo zastopa dr. Milan Balažic, Ljubljana, in Glas ljudstva, Ljubljana, ki jo zastopa Gojko Stanič, Ljubljana, ter Janka Vebra, Kočevje, na seji 3. marca 2020

sklenilo:

- 1. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega, tretjega in četrtega odstavka 43. člena Zakona o volitvah v Državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo in 23/17) se zavrne.**
- 2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti Odloka o razpustitvi Državnega zbora Republike Slovenije in o razpisu predčasnih volitev v Državni zbor Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 39/14) se zavrže.**

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudniki izpodbijajo drugi, tretji in četrti odstavek 43. člena Zakona o volitvah v Državni zbor (v nadaljevanju ZVDZ), ki urejajo določanje list kandidatov političnih strank. Navajajo, da izpodbijane določbe privilegirajo politične stranke in njihove kandidate, ki lahko nastopijo na volitvah s podporo podpisov treh poslancev, v primerjavi z drugimi strankami in njihovimi kandidati, ki morajo, če se želijo volitev udeležiti in teh treh podpisov nimajo, zbrati s tem zakonom določeno število podpisov volivcev. Navajajo tudi, da izpodbijane določbe ovirajo ustavno volilno pravico volivca kandidata politične stranke, saj mora predhodno dati pisno podporo svojemu kandidatu in ima pri tem določeno delo in strošek, volivec, ki pripada politični stranki s tremi podpisi poslancev, pa tega dela in stroška nima in je zato privilegirana. Zatrjujejo njihovo neskladje s 14., 22. in 43. členom Ustave, 21. členom Splošne deklaracije človekovih pravic (Človekove pravice, Zbirka mednarodnih dokumentov, I. del, Univerzalni dokumenti, Društvo za ZN za Republiko Slovenijo, Ljubljana 1995, str. 1), 13., 14., 17. in 18. členom Konvencije o varstvu

človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – EKČP) ter 3. členom Prvega protokola k EKČP. Pobudniki navajajo, da izpodbijajo tudi Odlok o razpustitvi Državnega zbora Republike Slovenije in o razpisu predčasnih volitev v Državni zbor Republike Slovenije (nadaljevanju Odlok).

2. Pobudo vlagajo štirje pobudniki, med njimi tri politične stranke in en kandidat. Glede na to, da kandidat Janko Veber izpolnjuje procesne pogoje za vložitev pobude, se Ustavno sodišče ni ukvarjalo z vprašanjem, ali te pogoje izpolnjujejo tudi druge pobudnice.

3. Po drugem odstavku 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) Ustavno sodišče pobudo zavrne, če od odločitve ni pričakovati rešitve pomembnega pravnega vprašanja. Ko gre za oceno ustavnosti zakona oziroma oceno ustavnosti ali zakonitosti podzakonskega predpisa, sprejme pobudo za začetek takega postopka Ustavno sodišče torej le tedaj, če bo lahko na njeni podlagi odločilo o pomembnem ustavnopravnem vprašanju. Po oceni Ustavnega sodišča pobudniki ne navajajo razlogov, ki jih Ustavno sodišče ne bi upoštevalo že pri prejšnjem odločanju o istih vprašanjih,¹ niti ne odpirajo novih ustavnopravnih vprašanj. Zato je Ustavno sodišče njihovo pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti drugega, tretjega in četrtega odstavka 43. člena ZVDZ zavrnilo (1. točka izreka).

4. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena ZUstS). Poleg tega mora pobuda imeti sestavine, kot jih določa drugi odstavek 24.b člena ZUstS, ki med drugim izrecno določa, da mora pobuda vsebovati podatke, iz katerih je razvidno, da izpodbijani predpis neposredno posega v pobudnikove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. Ena izmed zahtev je tudi, da mora pobuda vsebovati razloge neskladnosti izpodbijanih členov predpisa z Ustavo ali zakonom (drugi odstavek 24.b člena v zvezi s tretjo alinejo prvega odstavka 24.b člena ZUstS). Pobudnik mora torej jasno navesti, v čem je protiuustavnost izpodbijane zakonske norme oziroma protiuustavnost ali nezakonitost podzakonskega predpisa.

5. Pobudniki navajajo, da izpodbijajo tudi Odlok, vendar pobuda razen navedbe predpisa in podatka o njegovi objavi ne vsebuje nobene druge bistvene sestavine, ki jo mora vsebovati vsaka pobuda (drugi odstavek 24.b člena v zvezi s tretjo alinejo prvega odstavka 24.b člena ZUstS). Zato je Ustavno sodišče pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti Odloka zavrglo (2. točka izreka).

6. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi drugega odstavka 26. člena in tretjega odstavka 25. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Rok Čeferin, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Špelca

¹ Glej npr. odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-32/15 z dne 8. 11. 2018 (Uradni list RS, št. 82/18, in OdlUS XXIII, 12), 63. točka obrazložitve.

Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sklep je sprejelo
soglasno.

dr. Rajko Knez
Predsednik